

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

ČERVEN 2024

Uklidme Česko

Uklidme Česko je dobrovolnická úklidová akce, která probíhá na území celé České republiky (a dokonce na pár místech mimo ni). Co je cílem? Uklidit nelegálně vzniklé černé skládky a nepořádek.

Náš oddíl se do této akce zapojil letos již potřetí. Uklízíme v Roudnici nad Labem „náš rajón“, cestu podle Labe od klubovny k mostu a potom lesopark Bažantnice u Labe nedaleko klubovny.

Je až neuvěřitelné, kolik toho dokážou lidé do přírody vyhodit. Častokrát na místo černé skládky dojedou autem. Každým rokem obcházíme stejná místa a každým rokem zde nacházíme spousty odpadu. Naše děti si tak uvědomují, že vyhazovat odpadky do přírody a zakládat černé skládky se nemá.

V Roudnici nad Labem tuto akci zaštiťuje MAS (Místní akční skupina) Podřipsko, od níž dostáváme pracovní rukavice a pytle na odpad. Již plné je odvezou roudnické technické služby.

*Vratislav Florián,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem*

foto: Jiří Chour

červen 2024

OBSAH

- str. 4-5 FunTOM,
Anežka Šubrtová
- str. 6-7 FunTOM – ohlasy
- str. 8 Dakoti o pěti bohatší, *Kristýna Beránková, Jenda Horák, Štěpán Lipina, Šoša Hurtová*
- str. 9 Toulky jarní Prahou,
Monika Ticháčková
- str. 10-11 Turistické závody v Libavě,
- str. 12-13 Turistické závody v Rapšachu,
Zdeněk Vejrosta
- str. 14 Bahno v Oparenském mlýně,
Lukáš Hodek
- str. 15 Pochod Ptačím dolem,
Veronika Lepšíková
- str. 16 Proč jsem tomikem,
Matěj Chour
- str. 17 Stopařský inspiromat,
Lukáš Hodek
- str. 18 Sri Lanka, *Václav Křepelák*
- str. 20 Nouzové tábořiště u turistické chaty Prachov, *Zbyněk Báča*
- str. 21 Jannis Samaras: Na Stezkách z lásky se setkávají šťastní lidé,
Marcela Titzlová
- str. 22 Lesní moudrost, *Josef Porsch*
- str. 23 Mikešovo nožobraní, *Jiří Lukeš*
- str. 24 Na Pražském hradě bylo rušno,
Lukáš Hodek
Měsíc Příběhů bezpráví i ve vašem oddílu, *Karel Strachota, Ivana Vránková*
- str. 25 Co bylo, *Tomáš Novotný*
- str. 26 Ohlasy
- str. 27 Z Opavy po Opavě, *Tom Weicht*

Léto je vlastně „přístav“

Směřujeme k němu celý rok, pohupujeme se chvíli na vlnobití práce, chvíli na vlnkách víkendové pohody, surfujeme často s vytřeštěnými očima na tsunami politiky, válek a krizí všeho druhu. V létě se (většinou) vody zklidní. Naše kotáctivé bárky se otočí příděmi k letním putováním, táborům, zaslouženým dovoleným tu- i cizozemským. Vytáhneme kraťasy, plavky a plavěnký, vyklepeme a k provozu připravíme batohy, kletry, telata, usárny, krosny, bágly, kufrý a rance všeho druhu. Dočteme knížky, které se nám přes rok kupí kolem nočního stolku. Elektronické čtečky polijeme spolehlivě alespoň dvakrát týdně kávou. Hltáme hrady, zámky, obrazárny, umně je střídáme s plovárnami, rybníky, tobogany, moři či oceány.

Jsme li na vodě, zdravíme bodrým ahoóóó, to v případě přecpaných tuzemských řek. Tetelíme se rozkoši na prudce tekoucích bystřinách rakouských, slovinských, černo-horských, francouzských či chorvatských. Na tamních čtyřkových úsecích nevoláme nic, nejvýše se polohlasem modlíme. Přes zpěněnou vodu to není slyšet.

Potíme se při výšlepech do hor. Ale ta panoramata pak!

O dovolených dlouho spíme, slastně se převalujeme, lenošíme. Případně klábosíme s přáteli. Volíme lehká témata, nic srdceryvného. Jsme li právě na táboře, vstáváme bystře s prvním trylkem skřivana, pohovoříme s poslední hlídkou, chutě běžíme na rozcvíčku, hrajeme s dětmi a moudře rozprávíme.

Užíváme sluníčka, avšak vítáme i déšť, majíce na mysli hladinu podzemních vod.

V letním „přístavu“ je nejlépe večer. Jsme trochu ožehnuti sluníčkem a výstupky ratonových křesel nás příjemně tlačí přes mírnouče spálená záda. Uměřeně popijíme, jestli se to tedy smí psát do spolkového časopisu.

Léto vždycky hrozně rychle uteče.

Celý život tak nějak rychle utíká.

Tomáš Novotný

jak mohou pomáhat krajině, vyzkoušeli si vyrábět zákopové svíčky pro Ukrajinu, trénovali značení turistických tras nebo pronikali do tajů komunikace a improvizace. Hraví tomíci hráli kuličky, bubnovali nebo zpívali písničky a srandičky k táboráku. V nabídce byly i odbornější workshopy - robotika v oddílech, natáčení videa, noční focení, zdravotnická úniková hra nebo povídání o psychické pohodě v oddílech, respektující komunikaci, oddílech na sociálních sítích apod.

Velkým zážitkem pro většinu z nás byla přednáška youtubera Karla „Kovyho“ Kováře. Jeho živé a vtipné povídání o strachu, smyslu a motivaci sedlo všem napříč generacemi. Martin Ůbl představil a nalákal na Stezku Českem a Honza „Judy“ Hru-

bec okouznil a pobavil publikum loutkovým představením. Pro někoho byl výzvou noční dobrodružný závod „Run or Die“. V sobotu se hrála velká lesní hra, ve které tomíci jednak bojovali s meči a papírovými koulemi, ale také sázeli stromové aleje a arboreta...nadupaný program stále nekončí...

Oddíly představily své benefiční a dobročinné akce, Jiří Homolka zase projekt Stezky z lásky. V programu „20x20“ se při nemilosrdném rychlém posouvání snímků po 20 vteřinách trochu zapotily zajímavé osobnosti z tomíckých řad – například Zbyněk Báča (čínorodý značkař), David Šimek (poslanec a starosta Svitav) a nebo třeba Tonča Marková (tvůrkyně tomíckých „memů“). Jsme rádi, že velké šapi-

Ve Svitavách u rybníka Rosnička už nás tomíky znají dobře. Konal se zde už **třetí ročník tomíckého festivalu FunTOM**. Na louku přijelo 130 tomíků, mladých instruktorů, ale i zkušených kmetů. Přijeli, aby se nejen potkali, poznali, pobavili, ale hlavně aby se vzájemně inspirovali. Sešlo se 36 aktivních oddílů. Domů se z festivalu vracejí vedoucí s hromadou nápadů a s novými zkušenostmi.

Program byl nabitý! Účastníci si vybírali z téměř 50 workshopů. Kreativci si užili výrobu jednoduché loutky, lapače snů, koženého mlýnu nebo barefoot sandálů. Sportáci hráli **jugger, lakros, kin-ball** a další. Klidnější duše mohly meditovat, zkusit lukostřelbu, ochutnávat kávu nebo kakao, a nebo jít na **jedlou procházku**.

Zvědavci vyrazili na louky a dozvěděli se,

tó vydrželo sobotní koncert kapely Circus problem, protože energie, která proudila jak z pódia, tak z tancujícího davu, bylo hodně.

No a k tomu všemu pohoda v hamačkách, kanoích, na paddleboardech, vyjíždky na koloběžkách, sauna, ranní jóga, mini turistický závod, veselá rozcvička s Yourym a ještě káva z Kaskiho kavárny, která je široko daleko nejlepší... to ještě stále nejsme na konci... Skvěle vyšlo i Tržiště nápadů. Hlavně díky vám oddílům, které jste přispěly a představily například své vychytávky, zkušenosti a vylepšení běžné oddílové činnosti.

A jak funguje zázemí tak velké akce? Oříškem bylo vaření. Poprat se s 20 kg masa, 35 kg pórku a 20 kg rýže na jeden oběd? Toho se ani tento rok nebál tým Petra „Kosti“ Šlapanského a Froda Serbuse. A zvládl to na jedničku. Obrovský dík!

Za celý organizační tým hlásíme: „Stálo to za to!“

Anežka Šubrtová a Tomek Hurt, Ondřej Šejtka, Radka Skočková, Jiří Youry Palát, Mirka Matějková, Jan Majzlík, Petr Kostů Šlapanský, Frodo Serbus

P.S.: Organizační tým uvítá vážné zájemce o pomoc s přípravou příštího festivalu. Zn.: Zápal, nápady a časová kapacita cca půl roku před akcí výhodou.

Ohlasy Ohlasy Ohlasy Ohlasy Ohlasy

✿ **Jaké workshopy mě zaujaly?** Moc se mi líbilo zpracování Písniček a srandiček k táboráku, hodně mě to inspirovalo a využiji tyto zkušenosti na našich akcích! Inspiromat o oddílových cestách byl jednoznačně nejvíce edukačním programem na celé akci. Dozvěděl jsem se doopravdy neuskutečné množství informací, především od TOM Kadao. A velice mě to inspirovalo zorganizovat podobné výjezdy s oddílem do zahraničí.”

✿ **Run or Die:** Hra byla skvělá, nevím jak jste zařídili tu polární zář, ale to jsem ještě neviděl... nejlepší byla jízda autem, vaření popcornu, ostatní byly taky super nápady.”

✿ **Hromadné programy** se mi líbily moc, každý měl něco do sebe - určitě popřemýšlím, jak vymyslet bojovku podobnou té velké společné a jak bychom mohli s

✿ „FunTOM naplnil mé očekávání na 100%!!! Byla jsem na všech třech ročnících a tenhle byl zatím nejlepší. Odnáším si spoustu zážitků, pár nových přátelství, nové zkušenosti a spoustu inspirace od ostatních.”

✿ „Z festivalu jsem si odvezl rýmu, spánkový deficit, který budu dohánět ještě týden a spoustu zážitků.”

✿ Celou dvouhodinovou cestu domů autem jsme nezavřeli pusy, když jsme referovali, kolik inspirace a motivace jsme načerpali.”

✿ „Harmonogram celého festivalu byl promyšleně sestavený a každý si jej mohl "našlapat" podle svého. Dovolenu na tuto pětidenní akci jsem si v práci nahlásila (a byla mi schválena) už v lednu.”

oddílem pomoci ostatním. Já sama jsem si odnesla chuť se zapojit do projektu Stezky z lásky a slib, že jednou dám celou Stezku Českem.”

🌸 „Jaká byla kuchyně? Výborná! Vždy velký luxus. Mám nějaké potravinové omezení a servis byl výborný. Kvůli své porouchanosti jsem přes rok neměla žádný zákusek. Až teď to libové tiramisu, k němu káva od Kaskiho = ráj na zemi.”

🌸 „Kromě zajímavých aktivit, kterých bylo na festivalu nesčetně, jsem poznal i nové super lidi, se kterými jsem si toho měl spoustu co říct. A taky jsem se potkal s lidmi, které znám z jiných mezioddílůvých akcí, které bych už nebyl FunTOMA, jindy a jinde nejspíš nepotkal.”

🌸 „Očekávala jsem energickou nabíječku, pořádnou pařbu na koncertě, oblíbenou znělku Prase v žitě, fajn workshopy, výbornou kávu u Kaskiho, našlapanou bojovku, setkání s ostatními tomíky, které znám a zkrátka moc pěkně užitý čas, kdy mi zcela vypne mozek a nebudu řešit práci.”

Ohlasy Ohlasy Ohlasy

První jarní, totiž tradiční dakotskou výpravu, každoročně provází trocha nervozity a lehkého napětí. Ani letos tomu nebylo jinak. Stopaři, kteří od září prochází tzv. Stezku s modrou oblohou a plní na své cestě třináct úkolů, se právě na této výpravě stávají **Dakoty** a mohou si konečně potřást rukou s ostatními členy oddílu tzv. po dakotsku.

Tentokrát jsme mezi sebe přijali pět nových členů. Jsou to správní kamarádi, kterým není fair play a chuť pomáhat vůbec cizí. Jeden přes druhého srší vtipem a do všeho se vrhají s nadšením. S tím také posílám pár postřehů ze samotného rituálu.

Kristýna Beránková

Nejprve jsme odevzdali naše stopy a poté to začalo. Naučili jsme se básničku, kterou mohou znát pouze Dakoti, takže pokud ji chcete slyšet, musíte se také stát Dakotou. Postupně jsme vstupovali do kruhu, v němž byl obřad přijímání do kmene.

Dostali jsme křesadlo a Korálkové činy. Pak jsme hráli lakros a opékali buřty. Byl to moc hezký pocit. Jako stopař jsem se hrozně moc snažil, abych do První jarní stihl udělat všechny stopy. A nakonec jsem to stihnul a jsem Dakota.

Jenda Horák

LAKROSStopy s modrou oblohou se mi moc líbily, i když jsem se obával, že je nezvládnou. Obřad byl také hezký, ale trochu dlouhý, protože jsem se těšil na buřty. Lakros byl skvělý, myslím, že můj tým vyhrál víc her, než prohrál. Jedna ze stop s modrou oblohou spočívala v napsání indiánského příběhu. Můj byl o tom, jak indiáni žili v klidu, dokud nepřišla velká potopa, která je všechny smetla.

Štěpán Lipina

Tenhle rok mě bavilo, že jsem byla stopařkou. Musela jsem plnit třináct stop, abych se mohla stát **pravým Dakotou**. Na Naději jsem splnila Stezku s modrou oblohou a složila jsem dakotský slib. Pak jsem dostala křesadlo a knížku Korálkové činy. Knihu jsem si už prohlížela a mám už splněných pár korálků.

*Šoša Hurtová,
TOM Dakoti, Česká Lípa*

DAKOTI O PĚTICI BOHATŠÍ

Toulky jarní Prahou

Poslední dubnový víkend jsme využili nabídku z ústředí a stejně jako jiné oddíly jsme i my vyrazili do Prahy na velkou sobotní pátrací hru po Praze. Ta navazovala na sérii podobných her, které Asociace TOM dřív pro oddíly pořádala. KADAO vyjelo do Prahy poprvé a hodlali jsme si to náležitě užít.

Okamžitě poté, co jsme se ubytovali na kolejích, nás nahnali do podzemního krytu, kde nám byla vysvětlena pravidla na zítřejší den. Zároveň jsme se přesunuli do období 2. světové války. Úkolem našich odbojových skupin bylo sehnat co nejvíce paliva pro Péráka (tajemnou postavu s péry na nohou), který se pohybuje po Praze a bojuje proti okupantům z Německa. Protože nás přijelo opravdu hodně, starší se rozdělili do dvou skupin. Ty až do noci prozkoumávaly mapu a studovaly, jakým způsobem by měly projít třiatřicet stanovených míst na mapě Prahy a splnit tam zadané úkoly.

Ráno jsme se všichni potkali, popřáli si hodně štěstí navzájem a vyrazili. Mladší měli pohodovější den – svezli jsme se po Praze v historické tramvaji, navštívili jsme muzeum MHD, pod vedením jednoho pražského oddílu jsme si zahráli prima hry na louce a poté se vydali do restaurace, kde jsme si všichni dali palačinku. I tak jsme měli co dělat, abychom se včas přemístili k Národnímu památníku na Žižkově, kde mělo proběhnout vyhlášení a vyvrcholení hry.

Starší měli hru mnohem náročnější, celkem za den naběhali a nachodili přes 24 km, obešli skoro všechna místa, která měli. Plnili různé úkoly a instrukce, za které získávali tobolky s různobarevným pískem, který představoval palivo pro Péráka. Oběma skupinkám se dokonce podařilo ukořistit vzácný černý písek od barona, jenž se potuloval po Praze. Starší si jen dopřáli malou pauzu na oběd a jinak se skoro nezastavili a předvedli opravdu úctyhodný sportovní výkon, který přinesl mimořádný úspěch. Takže jsme po zásluze slyšeli potlesk a užili si uznání ostatní skupin a také poděkování od Péráka, který na svých přechech přiskákal až na památník.

Z Žižkova jsme se přesunuli na Václavské náměstí, abychom si udělali na hodinku rozchod a konečně si trochu oddechli. A i když byla v nabídce ještě večerní Praha, všichni se nakonec rozhodli pro návrat na koleje, protože byli opravdu vyždímaní.

Neděle se už nesla v poklidném duchu. Navštívili jsme nádhernou galerii barev, stihli jsme i projížďku lodí po Vltavě pod

Karlovým mostem a ještě jeden rozchod v centru.

Všichni malí i velcí zaslouží velkou poklonu za to, s jakou vervou se pustili do plnění úkolů, a díky vám všem si KADAO přiváží krásné umístění mezi všemi oddíly. Velké poděkování patří všem vedoucím za to, že jsme nikoho ve všech těch tramvajích, autobusech a metrech neztratili. Současně posíláme dík pořadatelům za prima hru a městu Opava a Moravskoslezskému kraji za podporu celoroční činnosti.

*Monika Ticháčková – Tygřík,
TOM KADAO, Opava*

Turistické závody v Libavě

V sobotu 4. května se v Libavě uskutečnilo 1. kolo Českého poháru v Turistických závodech. Do závodu postupně odstartovalo 229 závodníků ve čtrnácti věkových kategoriích. Medaile oceněným předávala paní starostka Bc. Oldřiška Valtošová.

Prvními vítězi jsou:

Štěpán Pavlišče,
Lenka Jeřábková,
Jan Vorlický,
Tereza Machová,
Tomáš Mančík,
Vendula Machová,
Martin Molitoris,
Klára Tuzová,
Mikuláš Popel,
Vendula Konopáčová,
Vít Konopáč,
Marie Wagnerová,
Libor Koloničný,
Lenka Slabáková.

text: Zdeněk Vejrosta

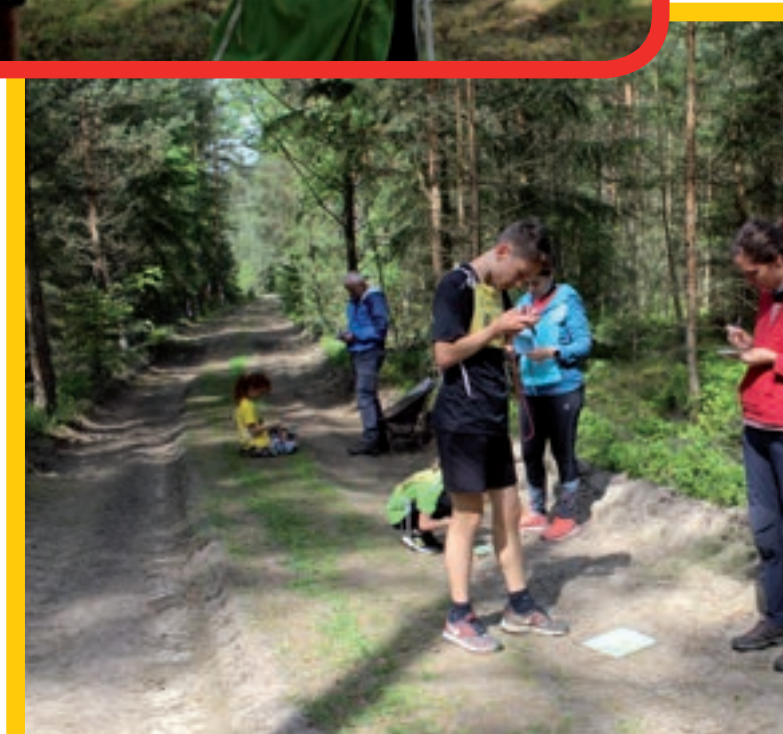
Turistické závody v Rapšachu

V sobotu 11. května se Český pohár v Turistických závodech přesunul do jihočeského Rapšachu. Do závodu postupně odstartovalo 211 závodníků ve čtrnácti věkových kategoriích. Náročná trať prověřila připravenost závodníků. Mnohdy rozhodují o postupu jen vteřiny.

Vítězi jsou:

Štěpán Pavlišče,
Adéla Kalousková,
David Koláček,
Anna Pavliščová,
Vojtěch Tuza,
Marie Schenková,
Jakub Kůrka,
Nela Valášková,
Mikuláš Popel,
Vendula Konopáčová,
Vít Konopáč,
Karolína Tkáčová,
Miroslav Štefl
Lenka Slabáková.

text: Zdeněk Vejrosta

11. 5. 2024

- V bílém poháru zvítězil oddíl TZ Kometa Brno,
- v červeném poháru zvítězil TOM Tuláci Frýdek Místek.

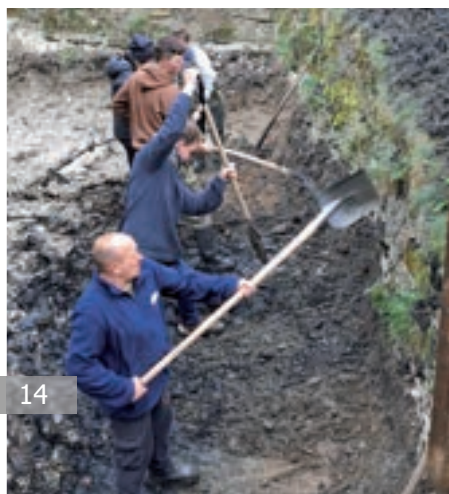

Bahno v Oparenském mlýně

Pro některé z našeho oddílu to bylo vůbec poprvé, co navštívili asociální mlýn. A proto nám přišlo vhod zařídit u správcové Helči Podroužkové jeden z osmi programů projektu AD FONTES, který je věnovaný historii a životu v Oparenském mlýně. Dětem byl představen celý areál mlýna od světnice přes vejminek, mlýnské kolo až po nádrž pro vodu. Nakonec si

dobrovolníci zkusili ručně umlít mlýnskými kameny mouku.

Ale ouha, mlýnské kolo bylo mimo provoz. Nádrž na vodu byla prázdná z důvodu odstraňování bahna. Zbýval úsek, který bylo nutné „odbahnit“ lopatami (bagr se lžící nedostal všude). Parta odvážných vedoucích proto nasadila holínky a vrhla se dokončit to, co bagr nedokázal. Byla to smradlavá dřina, ale dobrá věc se podařila.

Zbytek oddílu mezitím vyrazil na neďalekou rozhlednu Radejčín. Po schodech nahoru vystoupali jen ti nejodvážnější, kteří se nebáli, že je silný vítr z rozhledny odfoukne. Skupina našlapala krásných patnáct kilometrů a před večerí jsme si ještě všichni stihli zahrát branball.

V den odjezdu jsme ještě využili suchý prostor pod vodním kolem. Tam se totiž skrývá unikátní tunel pro odvod vody do Milešovského potoka. Byla to zkouška odvahy pro ty nejotrlejší – pavouky se to tam jen hemží. Po domluvě s Helčou jsme dolů spustili žebřík a exkurze do temnot mohla začít...

I když nám počasí o víkendu moc nepřálo, všichni odjeli z Oparna nadšení. Helče děkujeme za krásný program a vstřícnost po celou dobu našeho ubytování.

Pokud i vy plánujete navštívit Oparenský mlýn a máte zájem o originální program, neváhejte kontaktovat Helenu Podroužkovou na oparenskymlyn@-a-tom.cz.

Na výběr máte 8 vzdělávacích bloků zaměřených nejen na historii mlýna, ale také na ekologii (pozorování vodních živočichů v potoce), nebo i rukodělnou činnost. Jednotlivé bloky lze najít pod záložkou „projekt AD FONTES“ na stránce Oparenského mlýna.

*Lukáš Hodek- Hodas,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem*

Ptačím dolem na Hrádek

Každoročně v dubnu pořádáme pochod Ptačím dolem. Nejinak tomu bylo i letos.

Cesta od Městského úřadu v Úštěku byla až na nedalekou zříceninu hradu Helfenburk provázena krásnými soutěžemi. Uznejte sami: stavěla se tyč z dřevěných činek, v Lese smrti jste se stali malým ustrašeným králíčkem snažícím se utéct před zlými orly. Nechybělo zvukové pexeso a mnohé další a další originální soutěže. Těmi vás výborně provedli Bobři, děti z našeho turistického oddílu mládeže.

Cestou jste za splnění soutěží získávali „šidinky“, se kterými se nedalo udělat nic jiného, než je utratit v našem „šidinkbutiku“ přímo na nádvoří hradu a vyměnit je za krásné a také chutné ceny. Dále na vás čekalo příjemné posezení u ohně a opékání buřtů. Účast byla i tento rok velká a za to vám děkujeme. Jsme rádi, že vás to baví. Tak zase za rok!

Veronika Lepšíková,
TOM Bobři, Úštěk

Trochu jsem minulý rok cestoval. Dal jsem vale korporátnímu životu, odložil košili, sako, zavřel e-mail, předal oddíl (stále běží a roste) našim skvělým starším, a šátkem zamával práci i domovinu.

S batohem jsem na více než rok vyrazil na západ a vrátil se ze strany východu slunce. Mohl bych psát o cestách po zemích a krajích pestrých, barevných, vzdálených. O dechberoucích horách, mořích, oceánech, dobrých lidech i nevšedních zvycích a zážitcích. Ale nebudu, cestopisů je všude mnoho.

To, co bych vám, vedoucím a starším z oddílů, chtěl sdělit je, že mnohokrát, **od Havaje po Zéland, od Fiji po Japonsko – všude jsem si uvědomil, jak dobré je být tomíkem.** Proč? Protože rozdělávat oheň na tři sirky není náš hlavní cíl. My ty naše malé i větší připravujeme na život, na dobrodružství a na všechna ta *možná, až či a co když.*

Dáváme jim schopnost nebýt zaskočení, umět si s leccím poradit, smířit se s diskomfortem, ale i užít si pohodu a přátele. Právě proto jsou v oddílech, na to je všemi těmi hrami, výpravami a tábory nenápadně připravujeme. Na zážitky, na dobrodružství, na život.

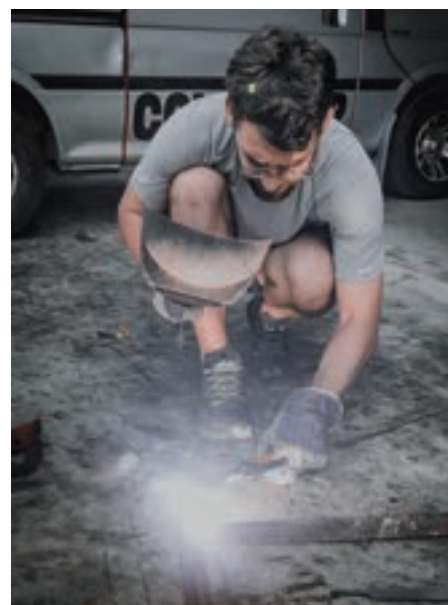

Jen tohle jsem vám chtěl říct: život v oddílu má velkou cenu. Za něj děkuji vám všem – vedoucím, rádcům, instruktorům. Děláte kus skvělé práce! Věřte, práce vpravdě světové.

Matěj Chour,
TOM Veverk,
Brandýs nad Labem

Nový Zéland - Dodávka jako vůz, kuchyň, pracovna, sušák...domov. Na rok. Není toho třeba moc. Možná šroubovák - na opravy. A malý prostor? Přece i jen týpí může být jako domov!

Zúročené zkušenosti z výprav a staveb táborů, od motorovky po traktor. Hodilo se všechno. Jen dojit krávy, stahovat ovce a jezdit na koních jsme do nováčkovských zkoušek nedali. Musíme to napravit.

Stopařský i n s p i r o m a t

Po stopách lesních zvířat

V posledních týdnech jsme v našem oddíle studovali **stopy lesních zvířat**. Při různých aktivitách a hrách jsme se leccos naučili a dozvěděli.

Nejprve jsme vymýšleli, jak takovou zvířecí stopu vytvořit. Zakoupili jsme sadu razítek se stopami lesních zvířat (tvorivysvet.cz) doplněnou o naučné karty, které vždy zobrazují stopu, obrázek zvířete a jeho potravu. Další možností byla tvorba 3D tiskem. Ve volně dostupných knihovnách se dá najít množství stop, například v blízkosti naší klubovny jsme objevili stopu bobra.

První aktivitou bylo tvoření obtisků. Děti dostaly k dispozici kus samotvrdnoucí hmoty, ze které si připravovaly kolečka a do nich stopy obtiskovaly. Po uschnutí a ztvrdnutí své stopy porovnávaly s kartami a na zadní stranu si napsaly, o jaké zvíře se jedná.

Následovala výroba dokumentace, do níž bylo třeba napsat, čím se zvířata živí. Dvojice dostaly předpřipravenou tabulku, do níž si samy obtiskly vybrané stopy. Pak

v okolí klubovny pátraly po kartách, aby si podle nich zapamatovaly, kterému zvířeti stopa patří a čím se dané zvíře živí. Vše pak zaznamenaly do tabulky.

Na výpravu jsme si připravili hru, kdy jsme předem natiskli stopy na kartičky a ty pak schovali v lese. Pokaždé jsme vyhlásili jedno zvíře a děti běžely pro jeho stopu. K dispozici měly opět i svoje karty. Kdo si nebyl jistý, mohl si stopu znovu prohlédnout. Na konci hry každý vlastnil šestnáct kartiček se stopami zvířat, která se vyskytují v našich lesích. Tyto kartičky si pak děti popsaly a nechaly.

Tuto etapu jsme ukončili udělením odznaků **nejúspěšnějším stopařům** našeho oddílu. K razítkům se ale ještě budeme vracet. Hlavní je, že jsme se zábavnou formou zase něco naučili. Teď už budeme líp vědět, jaká zvířata před námi šlapala po sněhu nebo blátě našich cest.

Lukáš Hodek- Hodas,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem

SRI LANKA

Má cesta na Sri Lanku začala téměř před rokem nákupem letenek. Termín jsem si vybral na přelom ledna a února. V té době jsem neměl ještě vůbec ponětí o tom, co budu na ostrově dělat a ani jsem netušil, že strávím čas v jižní Americe. Věděl jsem však, že chci zažít něco netradičního. Časem se to začalo samo skládat. Na podzim jsem navštívil výroční sněm Ligy lesní moudrosti, kde jsem se seznámil s jednou holčinou. Vyprávěla mi, že byla na Sri Lance dva měsíce a učila se meditoval.

Velmi mě to zaujalo. Dala mi kontakt na mnicha, Bhante Siddho, který pochází z České republiky. Na Sri Lance žije přes dvacet let a je zde jeden z nejuznávanějších „ctihodných“ mnichů. Je paradoxní, že člověk z Evropy učí místní lidi jejich kulturu a udržuje jejich vědění. Rozhodl jsem se, že se s ním potkám.

Můj příběh začal ráno před odletem, kdy jsem si vyzvedl na poštu můj nový handpan (meditační buben), který jsem si chtěl vzít s sebou. Handpan je rozhodně větší, než jsou povolené rozměry příručních zavazadel, ale já jsem věřil v zázraky, a tak jsem si ho vzal s sebou na letiště a šel jsem vysvětlit paní na přepážce, že jsem

hudebník a že je pro mě životně důležité vzít si ho s sebou. Přidal jsem pár úsměvů, paní někam zavolala a řekla mi, ať se domluví u vstupní brány do letadla.

Prošel jsem tedy kontrolou a u brány mi řekli, že mě pustí do letadla úplně jako prvního a ať se domluví s letuškami a stewardy. Buď mi handpan dovolí vzít na palubu nebo mi ho zdarma odbaví. Šel jsem tedy přednostně do letadla, vysvětlil jsem leteckému personálu o co mi jde a oni mi s velkou ochotou handpan uschovali v nějakém jejich speciálním úložném prostoru. Je krásné pozorovat zázraky, jak přicházejí, pokud v ně člověk nepřestává věřit.

Hned po příletu na ostrov jsem se vydal z hlavního města Colomba vlakem do města Mátara. Vybral jsem si ve vlaku záměrně třetí třídu, abych nasál tu pravou atmosféru a musím říct, že to byl opravdu zážitek.

Vlak byl narvaný k prasknutí, všude byl hluk. Cirkulaci vzduchu zajišťovaly stolní větráky zavěšené na stropu, neustále mě překračovaly desítky prodejců, kteří nabízelí nejrůznější lákadla. Od tradičního jídla přes zážitkové cesty pro turisty, po zapalovače či vonné tyčinky proti komárům. Cesta trvala asi šest hodin a nakonec jsem dorazil do Mátary, kde jsem se ubytoval přes Airbnb u místního surfaře Che-

thany. Druhý den ráno jsem se vydal do místního ašrámu, abych se potkal s Bhanthem. Po příchodu mě přivítalo s úsměvem pár mnichů, kteří ovšem nemluvili anglicky a vůbec netušili, co po nich chci. Nakonec jsem se ale s jedním opravdu domluvil. Zavedl mě k jedné slečně, která se také u něj učila meditaci. Nečekaně byla z Čech a domluvila mi setkání s Bhanthem. Setkání trvalo asi dvě hodiny, kdy se mě nejprve ptal, proč jsem ho vyhledal apod. Následně mi

vyprávěl o meditaci, o dhammě (původní učení Buddha), o karmě, o životě mni-
chů, o životě na Sri Lance. Bylo to velice
zajímavé a nějakou inspiraci jsem si od-
nesl i do běžného života. Ke konci setkání
mi řekl, že není ale možné, abych zůstal
v ašrámu (poutní místo). Nemají místo
a také, že za dva dny odjíždí do pralesa,
do jeskyní, kde žije většinu roku. Řekl mi
ale, že cítí, že bychom se spolu měli ještě
jednou potkat, a tak jsme se domluvili na
druhý den odpoledne.

Druhý den ráno jsem si půjčil tuc tuc
(typické vozítko na Sri Lance) a vydal jsem
se na výlet do města Mirissa, kde jsem si
zašel na masáž, navštívil pár IG pointů se
želvami, dal si vodní dýmku s místními,
šíleně pálivý oběd a jel jsem zase zpět na
druhé setkání. Už si nepamatuji, co vše
jsme řešili, nicméně na konci se mě Bhante
zeptal: „Kdyby byla možnost odjet se
mnou na těch pár zbylých dní do jeskyní
studovat meditaci a dhammu, jel bys?“
Řekl jsem mu, že určitě ano a on mi s na-
prostým klidem odpověděl: „Ta možnost
tu je...“ A tak jsem s ním druhý den odjel
do pralesa, do jeskyní.

V jeskyních jsem strávil celkem deset
dní. Každé ráno jsme chodili s ostatními
mnichy na tzv. pindapháthu (kolo almuž-
ny). Mniši mohou jíst pouze darovanou
stravu, a tak každé ráno chodí do vesni-
ce k lidem, kteří pro ně vaří. Vše je tak vy-
myšlené a vše do sebe zapadá. Lidé na Sri
Lance mají k mnichům obrovskou úctu,
protože jsou to právě ti, kteří dali před-
nost studiu dhammy před běžným živo-
tem a odešli od svých rodin. Jsou to právě
oni, kdo udržují tradici a kulturu.

Proto někteří lidé pro mnichy přípra-
vují jídlo, zlepšují si tím mimo jiné svou
karmu. Tyto vesničany zase sponzorují
bohatší lidé, kteří si zase tímto počinem
vylepšují svou karmu a takto stále doko-
la. Po návratu do jeskyně jsem se najedl.
Porce byla slušná, ale bylo to také jedi-

né jídlo, které jsem jedl. Poté bylo již na
mně, kolikrát za den se budu věnovat
meditaci a čtení Sutt (Buddhovy rozpra-
vy). Jednou denně jsem se sešel s Bhan-
tem, který se mnou rozebíral mé prožitky
z meditace. Říkal mi, co dělat, co nedělat,
čemu se vyhýbat apod. Program jsem tedy
v tomto ohledu měl celkem monotónní.

Po deseti dnech jsem se s Bhantem roz-
loučil a vydal jsem se zpět autobusem do
hlavního města. Odtud jsem zamířil zpět
do Evropy. Pokud bych měl říct, co mi
toto setkání dalo, tak určitě **velké zpoma-
lení v běžném životě. Chodím pomaleji,
mluvím pomaleji, jím pomaleji a celkově
přemýšlím nad věcmi trochu jinak.**

Nyní jsou to již tři měsíce od mé po-
slední cesty a ve mně se opět probouzí
touha po poznání světa. Tak kam příště?
Intuice mi napovídá Guatemalu. Ale kdo
ví?

Václav Křepelák,
TOM Dakoti, Česká Lípa

Z činnosti Klubu českých turistů

Nouzové tábořiště u turistické chaty Prachov

V těsné blízkosti Turistické chaty Prachov bylo v květnu slavnostně otevřeno nouzové tábořiště. Pro neznalé tohoto turistického pojmu si dovoluji malé vysvětlení. **Nouzové tábořiště slouží pro přespání na jednu noc.** Buď je prostor pro přespání vyhrazen, např. dřevěnou ohradou (takto je tomu například v na Šumavě), nebo se může jednat o jednoduchý, většinou zastřešený přístřešek.

Společným jmenovatelem je nabídka jednoduchého přespání na jednu noc pro turisty, kteří jsou na vícedenní trase a nepotřebují komfort v podobě chaty, penzionu, hotelu. Správné nouzové tábořiště by ale mělo nabídnout sociální zázemí například v podobě jednoduchého WC. Objevují se pokusy alternovat WC například lopatičkou s návodem, jak si správně po sobě zahrabat večerní a ranní potřebu. Dle mého názoru je toto řešení cesta špatným směrem a jen nahraje na smeč kritikům nouzových tábořišť. I kdyby lopatička vydržela na svém místě, tak si myslím, že *do dvou let nebude bez nebezpečí kde kopnout.*

V případě Turistické chaty Prachov se po dohodě s CHKO Český ráj nakonec podařilo domluvit, že nouzové tábořiště má podobu dřevěného přístřešku s vyvýšeným patrem sloužícím pro přespání na karimatce a ve vlastním spacáku. Turistická chata nabízí sociální zázemí (volně přístupné WC a možnost využití sprch). Dále je možné využít chatu pro občerstvení, případně zajištění večere a snídaně.

Pro večerní posezení má tábořiště vlastní ohniště. Uprostřed tábořiště byla vztyčena dřevěná socha místního pohanského boha Velese. Je třeba zmínit i bri-

gádnickou činnost skupiny dobrovolníků, kteří zde v rámci projektu Stezky z lásky odvedli velký kus práce a svůj volný čas věnovali konečným úpravám celého prostoru.

Návštěvu nouzového tábořiště vám můžeme doporučit, protože se nachází v samém srdci Prachovských skal. Skály jsou hojně navštěvované, ale díky ubytování na doporučeném tábořišti si můžete vyjít do skal třeba až v pozdních odpoled-

ních hodinách a být zde úplně sami. Navíc příjem z využití našeho tábořiště jde zpět na údržbu chaty.

Pro příznivce tohoto způsobu nocování ještě uvedu, že v blízkosti chat KČT vznikají další nouzová tábořiště. Jedno z nich najdete v Orlických horách na turistické chatě Na Čiháku, druhé je v Beskydech u chaty Skalka.

Zbyněk Báča

Jannis Samaras: Na Stezkách z lásky se potkávají šťastní lidé

Přes 400 dobrovolníků se již zapojilo do projektu Stezky z lásky, aby opravili turistické stezky, buďovali nová tábořiště nebo uklízeli okolí vyhořelé rozhledny. Osobně přiložil ruku k dílu i Jannis Samaras, většinový majitel nápojařské rodinné firmy Kofola, který je zároveň jedním ze tří hlavních iniciátorů projektu Stezky z lásky. Díky němu právě tradiční ovocno-bylinková Kofola proudí zdarma všude tam, kde se o víkendech potkávají nadšení dřiči, aby ostatním zpřijemnil jejich pěší toulky.

Jak vůbec vznikly Stezky z lásky?

S myšlenkou spojit dvoudenní pobyt v přírodě s pomocí naší krajiny přišel šéf RegioJetu a můj dlouholetý kamarád Radim Jančura. Během covidové doby jsme se s Radimem potkali na Grúni v Beskydech, takovém únikovém místě, kde jediné jsme mohli posedět, popít a sprádat plány. On už tuto myšlenku dříve probíral s vedením Klubu českých turistů a já jsem se rád přidal. Jen na realizaci jsme si museli ještě nějaký čas počkat, než se po covidu vše vrátilo do běžných kolejí.

Projekt si za více než rok své existence získal výraznou oblibu a účastníci se na jednotlivé brigády hlásí celé týdny dopředu.

Jsou Stezky z lásky z vašeho úhlu pohledu úspěšné i komerčně?

Na to musí uplynout ještě nějaká doba, řekněme pět let. Ale s tím počítáme. A také si uvědomujeme, že do té doby bude třeba udělat ještě hodně práce. Jedna věc je totiž něco vymyslet, druhá pak vše udržet v plné jízdě. To chce ohromnou disciplínu a nasazení. Ve všech třech firmách to má na starosti zhruba dvanáctičlenný tým, který vede naše manažerka komunikace Jana Ptačinská.

Překvapil vás ten zájem lidí napříč generacemi i profesemi?

Vlastně ani ne, a to od chvíle, kdy jsem se té brigády také zúčastnil. Viděl jsem, že jsme se přesně trefili do toho, co dnes lidi zajímá a baví. Být v přírodě, potkávat se s novými stejně naladěnými lidmi, a ještě za sebou vidět udělaný kus smysluplné práce. Když k tomu přidáme lásku k turis-

tice, která je Čechům vlastní už nějakých sto padesát let, je jasné, že nejde o nějakou marketingově nafouknutou bublinu, ale srdcovku s hlubokými kořeny. A přesně to má velkou souvislost s naší nejúspěšnější značkou, kterou je Kofola, která k turistice a výletům do přírody prostě patří.

Vy sám také děláte túry podnikáte?

Dříve jsem na ně chodil s dětmi, ale ty už mají jiné zájmy. Zato pro mne zůstává pobyt v přírodě stále něčím výjimečným, úžasným. Chci se k němu zase vrátit a mám už v tomto směru dost jasné plány. Přijde mi, že pokud člověk neprochodil české hory, nemá moc smysl plánovat dovolenou někde na druhém konci světa. Hlouběji pochopit a vnímat lze totiž jen místa, kde strávíte alespoň pár týdnů, nebo se tam opakovaně vracíte, protože k němu máte pouto. I proto jsou Stezky z lásky důležité.

Jak důležitý je zážitek z opravy nějakého chodníčku, mostku nebo třeba stezky k menhirům?

Ten je podle mého názoru výjimečný, protože přináší štěstí. Nejšťastnější přece jsou lidé, když mohou něco udělat pro ty druhé. Je to čistě fyziologická záležitost, žádný povahový rys nebo něco takového. Když se ponoříte do toho obdarovávání druhých, zejména svou pozorností nebo nějakou aktivitou, tak vám to dá mnohem víc štěstí, než když objednete půlku světa. Důležitá je ta vnitřní odměna.

Marcela Titzlová

Lesní moudrost je životní moudrost

Věřím, že zákony lesní moudrosti jsou jako laskavé světlo, které pomaličku prostupuje každou část mého těla a duše.

Buď poslušný. Poslušnost je základní povinnost na cestě lesní moudrosti. Poslušnost znamená sebeovládání, a to je jádrem zákona. S touto částí woodcrafterského zákona bychom snadno mohli mít potíže. Cože? Poslušnost? Já nechci být poslušný. To zní jako bezvýhradné přijímání toho, co druzí říkají a dělají. Po všech historických i současných zkušenostech slepou poslušnost nechceme. Chceme přemýšlet, diskutovat, zvažovat, rebelovat vůči tomu, co druzí říkají a dělají. A je to tak v pořádku, naštěstí žijeme ve svobodné společnosti. Poslušnost se hodí možná tak snad v krizových situacích, kdy nám někdo, kdo situaci kontroluje, kdo má mandát na její zvládnutí (policista, voják, zdravotník) říká, co máme dělat, abychom si zachránili život.

Ale nejsme nakonec poslušní většiny společenských pravidel? Nechodím snad (většinou) na zelenou, neplatím snad v obchodě, nepomůžu snad paní, která upadne na chodníku? Bez poslušnosti (pravidlům, hodnotám) by lidská společnost těžko prosperovala. Každý by si pak dělal, co chtěl. Neexistovalo by žádné „tvoje svoboda končí tam, kde začíná ta má“.

Když se podíváme do originálu na Setonův výraz pro poslušnost, nacházíme slovo *obey*. A to mi hned dává větší smysl. Rozumím slovu *obey* ve významu poslušnosti morálním hodnotám, které popisuje zákon lesní moudrosti, ve významu: „říd se zákonem“, buď jeho hodnotám vnitřně

oddán. Proto může být poslušnost, *obedience*, jádrem, základem, woodcrafterského zákona. Hodnoty – to, co jsem ochoten bránit – tvoří základ lidské osobnosti. A woodcrafterský zákon mi takové hodnoty dal do života.

Na sousední zahrádku (tedy spíše džungli) soused nechodí, co je rok dlouhý. A tak si tam všechno žije svým životem. Dokonce i rebarbora. Jak vidím rebarboru, nemohu se udržet. Babička mi vždycky dělala rebarborový koláč. Miluju tu kyselou chuť ve sladkém křehkém těstě. Už dvakrát jsem nad tou rostlinou se stonky silnými jako palec stál s nožem. Teď je ten čas, protože až vykvete, už nebude k použití. Stačí překročit nízký plůtek a může být má.

A tak zjišťuji a jsem překvapený, jak hluboko mám zákon lesní moudrosti pod kůží a možná ještě hlouběji. Jak se propisuje do mého každodenního života – a jsem za to vděčný. Mluv pravdu. Ochotně pomáhej. Buď odvážný. Vždy ochraňuj přírodu.

Samozřejmě, že jsem často neposlušný. Jako na začátku tohoto článku – zpochybňovat zákon samotného Setona! Jsem neposlušný hodnot v situacích, kdy jsem příliš slabý, ochotně nepomáhám, nejsem odvážný, něco nechám být a neměl bych. A jak jste na tom vy?

Josef Porsch – Ablákela
(ablakela@gmail.com)

Mikešovo nožobraní

...řízný a vostrý občasník o nožích určený všem nožomilům

Nůž od Pavla Babáka

Na internetovém diskuzním fóru Kni-fe.cz se ve vláknu s názvem Výměnné po-byty nožů letos začátkem roku objevil nůž od tvůrce Pavla Babáka alias Babsona. Neváhal jsem tedy a přihlásil se jako pátý zá-jemce o ohmatání a vyzkoušení nože. Celá tato nožová štafeta funguje tak, že majitel, v tomto případě dokonce autor, určí pra-vidla, ve kterých stanoví podmínky, jak dlouho může každý z účastníků mít nůž u sebe na vyzkoušení, případně jak moc ná-ročné může testování být a obvykle určí i osud nože po ukončení celé akce. Jediným nákladem, který každý testující platí, je poštovné za přepravu k dalšímu zájemci. Díky tomu se čas od času objeví možnost, mít v rukou nůž, který by si člověk nekou-pil třeba i z důvodu vyšší ceny, neboť se většinou jedná o nože vyrobené ručně no-žíři a ne o sériovou produkci z továrny. Je-li-kož jsem byl posledním v řadě zájemců, nabídl mi tvůrce nože možnost nůž od-koupit za sympatickou cenu.

Teď už k noži samotnému. Nůž autor pojmenoval LB99 a vyrobil jej ze švéd-ské oceli Bohler-Uddeholm N690 o síle 4,5 milimetru. Konstrukčně jde o tzv. Ful-tang, kdy je nůž vyroben z kusu oceli v plné délce, tedy od špičky až po konec ru-kojeti, kterou tvoří nalepené a příložky z palisandrového dřeva s čepy z parohu. Před rukojetí u ostří čepele je obloukovitě vybrání zvané choil, sloužící k lepšímu úchopu při jemnější práci. Hřbet čepele je opatřen u rukojeti vroubkováním pro oporu palce a směrem ke špičce se zužuje v podobě falešného ostří. Součástí nože je za mokra tvarované toulcové pouzdro z hovězí kůže, v němž nůž bezpečně drží i bez zajišťovacího řemínku.

A teď hurá do práce: štípání třísek a přeseknutí větve i suché není pro nůž žád-ným problémem, což jsem ocenil třeba při chystání paliva pro dřívkový vaříč. Při ře-zání podpalovacího ježka jsem si instink-tivně přehmátl tak, abych měl ukazovák v choilu.

Bezproblémovým se ukázalo krájení vysušeného loveckého salámu na tenké plátky a krájení sotva vychladlého chleba také nebyl problém. Krájení masa do gu-láše šlo dobře, s cibulí nadrobno už byl trochu problém díky tvaru výbrusu a síle čepele, ale i to se podařilo. Na hladké krá-jení mrkve a celeru si vezměte raději tenčí nůž, pokud nechcete suroviny rozlamovat a na čtvrcení jablka a vykrojení jadrince raději rovnou zapomeňte (to fakt není do-ména tohoto nože). O rozčtvrcení kuřete

se moc rozepisovat nebudu, to šlo samo. Na oddělení prsou od skeletu mám ale ra-ději subtilnější nože. Nůž v mé ruce seděl od prvního okamžiku, zoubky pro oporu palce na hřbetě by mohly být maličko blíž u sebe a ne tolik opracované, neboť takhle moc opory neposkytují. Na tábornic-ké použití při táboření na jednom místě je nůž dobrý, ale na putovní tábor, či tý-denní vandr jej asi kvůli jeho hmotnosti brát nebudu.

Jiří Lukeš - Mikeš

Celková délka :	260 mm
Délka čepele :	130 mm
Délka rukojeti :	130 mm
Šířka čepele :	37 mm
Tloušťka čepele:	4,5 mm
Hmotnost nože :	243 g
Cena cca	2000,- Kč

Na Pražském hradě bylo opět živo!

Tomíci, skauti, dobrovolní hasiči, sokolníci, šermíři nebo třeba hrdinové z Hvězdných válek. Ti a mnoho dalších se v sobotu 25. května setkali v Královských zahradách a Jelením příkopu, aby připravili bohatý program během Dětského dne **pod záštitou Evy Pavlové**. Stánek plný tomíků (s jedním obřím houpacím koněm) byl letos k nalezení na cestě pod Míčov-

nou. Děti si mohly vyzkoušet chůzi na chůdách, poznávat zvířecí stopy, pohrát si s dřevěnými hrami z dílny Zlatých šípů nebo navštívit poutnický fotokoutek s rekvizitami.

S chodem stánku nám pomáhali tomíci od Brehonů, Kulíšků, Klubu lesní moudrosti a Poutníků. Děkujeme jim za pomoc! Akce se opět velmi vydařila (i **Švédi na ledě během dětského dne podleli**) a my se můžeme jen těšit na další ročník této příjemné akce.

(Hod)

Měsíc Příběhů bezpráví i ve vašem oddílu - filmy a výstava zdarma

pracují úspěšně již několikátým rokem roztočtí Kulíšci. Čím je tato akce originální? Jak se zapojit? Koho kontaktovat? To vše naleznete v této zprávě. A proč píšeme o listopadové akci už dnes? To vše se dozvíte níže.

Milí tomíci, jménem společnosti Člověk v tísni si Vás dovoluujeme oslovit s nabídkou filmů a limitovaných bonusových materiálů, díky kterým si i ve Vašem oddílu či městě můžete připomenout 35. výročí sametové revoluce. Jak se zapojit?

● **Během listopadu uspořádejte projekci alespoň jednoho z našich filmů k roku 1989.** Promítat můžete jak ve vnitřních prostorách, tak třeba venku na náměstí.

● **Oslovte pamětníky listopadových událostí** a pozvěte je na besedu po promítání. Způsob a rozsah realizace je ve Vašich rukou. Zároveň můžete k oslavám využít plakátovou výstavu 1989: Rok zázraků.

● **K dispozici budete mít také online výukovou hru k roku 1989,** která vzniká ve spolupráci s oceňovaným herním studiem Charles Games. Veškeré materiály a filmy od nás získáte zdarma, stačí jen vyplnit registrační formulář.

Bližší informace naleznete na webových stránkách www.pribehybezpravi.cz.

Projekt Příběhy bezpráví je součástí vzdělávacího programu Jeden svět na školách největší neziskové organizace ve střední Evropě Člověk v tísni. Naše aktivity dlouhodobě přispívají k posilování sebevědomé a zodpovědné občanské společnosti. Na webu JSNS.CZ nabízíme 94 krátkých i celovečerních filmů k výuce moderních československých dějin, které spolu s dalšími materiály využívá více než 4000 škol. Měsíc Příběhů bezpráví se koná od roku 2005 každý listopad na stovkách základních a středních škol po celé České republice. **Za 19 let konání této akce proběhlo na školách 10 748 projekcí, kterých se zúčastnilo téměř 500 000 mladých lidí.**

Staňte se i Vy součástí tohoto unikátního projektu!

V případě jakýchkoliv doplňujících otázek se neváhejte na nás obrátit na telefonním čísle 732 941 328 nebo prostřednictvím e-mailu: Ivana.vrankova@jsns.cz.

Těšíme se na vaši spolupráci

Karel Strachota
ředitel projektu Příběhy bezpráví
Ivana Vránková
koordinátorka projektu

MĚSÍC PŘÍBĚHŮ BEZPRÁVÍ

20. REVOLUČNÍ ROČNÍK – LISTOPAD 2024

WWW.PRIBEHYBEZPRAVI.CZ

ZAJISTĚTE SI BONUSOVÉ MATERIÁLY

REGISTRUJTE SE

UŽ NYNÍ!

PŘÍBĚHY
BEZPRÁVÍ

JSNS.CZ

Člověk
v tísni

17. listopad je přelomovým datem v našich dějinách. Pojďme si ho připomenout originálním způsobem, jaký nabízí Ivana Vránková, koordinátorka projektu Příběhy bezpráví z Člověka v tísni. S Ivanou spolu-

Co bylo v dubnu, květnu a kousku června 2024

❑ Ústředí shánělo novou tvář po stěhujícím se Ondřeji Mánekovi, shánělo obezřetně a do jisté míry rozechvěle, protože inzeráty protežující muže jsou zakázány a v nemilosti.

❑ Roztrhl se pytel s turistickými závody, jejichž kola se valila republikou, poháry všeho druhu chvíli přetékaly, chvíli o sebe cinkaly a šéf rady závodů Zdeněk Vejrosta o tom všem reportoval víc než vzorně. Běželo se i na Slovensku, kde ale nepřekvapivě opět vyhráli naši borci.

❑ V Pacově čistili tamní tomíci tradičně město a zjistili, že nepořádek se letos vejde do třiatřiceti naducaných pytlů.

❑ V Rožmberku začala sloužit Boudička, malé stavení pro dvě skromné spřízněné duše, které se mají rády a těší je dívat se z Boudičky barevnými okénky tak nějak pěkně na hvězdy nad Rožmberkem.

❑ Vyšla dotační kuchařka, 21. opravené a redigované vydání, a Kačka Adamcová ji zavěsila na spolkový web.

❑ Náčelník tomíků svolal velkou poradou skrze elektronickou pojiťku, kde si zúčastnění šéfové táborových škol, totiž Zdeněk Šmída, Tomek Hurt, Petr Němčík, Petr Šlapanský a Franta Serbus svatosvatě odpřísáhli, že v roce 2025 bude táborová škola jak na Polaně, tak ve Sloupu v Čechách. V roce 2026 se jí ujmou brněnští Petr Šlapanský a Franta Serbus. Kompletní přehled konání táborových škol nalézá dychtivý čtenář v tomto čísle Tomíka na jiném, ne příliš vzdáleném místě.

❑ Mára Kuskov s ženou Jitkou, Ondřej Mánek a Honza Majzlík s několika dalšími nadšenci připravili v dubnu skvělou a dlouhé roky nevidanou akci, totiž Toulky jarní Prahou, a vyhověli tak prosbě náčelníka, který zase vyhověl loňské prosbě spolkových nestorů o znovuospořádání akce proslavené v devadesátých letech.

❑ Motivem letošních toulek byl Pérák, který protáhl sto třicet tomíků **matičkou Prahou**, to vše dobrodružně a za krásného počasí.

❑ Ve Svitavách uspořádala výchovná rada kurs zaměřený na hraní, na hry seznávací a stmelovací a procvičovací a vůbec takové, že se z nich všichni přítomní programoví vedoucí radovali a jásali.

❑ Pět dní a pět nocí řádili tomíci ve Svitavách, kde podruhé v krátké době vykvetlo asociační kvítí, tentokrát v podobě Funtomu. O něm podrobně pojednává náš skvělý časopis na jiném místě, proto se zde omezme jen na konstatování, že třetí ročník vyšel hezky, pěkně a vůbec radostně a že si Anežka Šubrtová, Tomek Hurt, Ondra Šejtka, Radka Skočková, Youry z Valmezu a další a další při jeho přípravě pěkně mákli.

❑ Šéf České rady dětí a mládeže Aleš Sedláček mluvil na Primě o tom, proč a jak moc se zmenšují v naší rozhádané zemi počty tábořišť, jak vhodné plácky pro postavení unikátních českých a moravských táborů vytlačuje úzkostlivá legislativa, lakomí majitelé pozemků či alibisté na úřadech všeho druhu...

❑ Ve Sloupu se víkendově brigádnicky uklízelo, hloubily jámy na stožáry poté, co se dva dosavadní porouchely v rozmezí roku a půl kvůli divokým větrům k zemi, ničil plevel, myla okna a čistily střechy, to vše za pošmourného počasí a neproniknutelného výrazu našeho pana správce.

❑ Denisa Stanislavová a Tomáš Novotný vypravili do světa výroční zprávu Asociace TOM.

❑ Českolipské oddíly Dakoti a také Chippewa se chystaly do Dánska, netušíce, že jim pět dní před odjezdem velké, převléké, protože jedenapadesátihlavé party odřekne výpravu dávno domluvený autobus a že prožijí horké chvíle při obvolávání asi 432 autodopravců. O tom, jak ukrutně vyskočí cena nově nalezeného autobusu nemluvmě, nespekulujme, nepřemýšlejme a vůbec se na to nikoho v EU neptejme, ani motoristů a Hranáče Turka, protože něco tak děsivého jsme si nikdo nikdy nedovedli představit.

❑ Do Roztok přijeli tři zájemci o členství svých oddílů či partiček v asociaci a Ondra Mánek s Tomášem Novotným jim rádi vyprávěli, jak dobré je žít pod modrým hořcem.

❑ Jindra Pavlíčková se uzdravila z fotbalového úrazu, připravila moře truhlíků

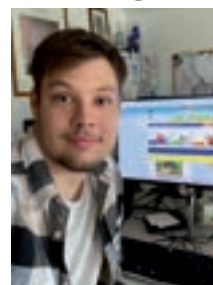
květin pro naše chalupy, ušila kilometry látek též pro naše chalupy a následně vzpomínala spolu s kolegy z ústředí na dobrém obědě, jaké to bylo přesně před deseti roky, kdy slavila padesátku. Blahopřejeme!

❑ Ota Müller a Petr Holý, brigádníci, se odborně dohadovali, jak vylepšit rozpadlé betonové plato před rožmberskou Boudičkou, zda pomocí vysoce moderní technologie řízeného metání betonové směsi, nebo tak nějak postaru pomocí míchačky a svalů mladých mužů. Jak to dopadlo se uvidí na samém konci srpna.

❑ Jaruška Staňová, někdejší členka rady mládeže Klubu českých turistů, spolupracovnice Líby Valentové, promluvila pro obnovenou řadu Interview s Tomíkem.

❑ Na ústředí přistál náhradou za Ondru Máneka mladý, teprve jedenadvacetiletý muž, odvážný a silný, který jako jediný bezchybně zvládl recitovat stěžejní a českým národem milované dílo miletinského rodáka, právníka, archiváře, básníka a překladatele, sběratele pohádek, muže pronikavého intelektu a ještě pronikavějšího zraku Karla Jaromíra Erbena.

Mladý muž, jehož hlas budete slyšet v telefonu vyzvánějícím vesele na ústředí, se jmenuje Josef. Josef Erben.

Horizont letních táborových škol

- Pro rok 2024 je LTŠ konaná ve Sloupu v Čechách již zaplněna, ale co vaše instruktory – nastávající vedoucí čeká následující roky?
- Organizátoři letních táborových škol se usnesli nad vzdělávací „sedmiletkou“.

Rok	Místo	Organizátoři
2025	Polana	Petr Němčík
	Sloup v Čechách	Zdeněk Šmída a Tomáš Hurt
2026	upřesní organizátor	Petr Šlapanský a František Serbus
2027	upřesní organizátor	Petr Němčík
2028	Sloup v Čechách	Zdeněk Šmída a Tomáš Hurt
	upřesní organizátor	Petr Šlapanský a František Serbus
2029	upřesní organizátor	Petr Šlapanský a František Serbus
	upřesní organizátor	Petr Němčík
2030	Sloup v Čechách	Zdeněk Šmída

Po skoro tříleté pauze se vrací oblíbené Interview s tomíkem. V prvním dílu třetí řady cyklu vyzpovídal Michal „Chroští“ Merhaut paní Jaroslavu Staňovou, vedoucí, učitelku a turistku z Bystrého nedaleko Poličky.

Byla u vzniku Asociace TOM v roce 1991. Její oddíl v Poličce fungoval i na běžkách a vždy své svěřence vedla ke slušnosti a ochotě pomáhat druhým. Jarka se

svěřuje, že být vedoucím není vždy radost, ale i zátěž. Mluví o důležitosti kamarádství, pochopení dospívajících a vzájemné podpoře.

K zhlédnutí zde:
<https://youtu.be/0vuuC9mBZvc>

Na další díl Interview s tomíkem se můžete těšit ještě do prázdnin.

Vláda Hladík z TOM Alšák oslavil 18. června narozeniny. Když jsme Vláďovi přáli k osmdesátce, vtipkovali jsme rýmem – stále mladík Vláda Hladík. Je to už pět let, ale platí to pořád.

Vše nejlepší a přejeme, ať Ti, Vládo, elán i zdraví ještě dlouho vydrží!

(úst)

Ivo Poduška, vedoucí tomíků v Plzni (oddíly Hyperion a Saturn) oslavil 9. června narozeniny, osmaosmdesáté!

To je krásný věk a my Ivošovi přejeme dobré zdraví a krásné chvíle s rodinou i oddílem.

(úst)

800 let Opavy, 40 let KADAO

V letošním roce si město Opava připomíná 800 let od svého vzniku, tedy od udělení městských práv v roce 1224.

V roce končícím na stejnou číslovku, v říjnu roku 1984, byl založen náš turistický oddíl Kamarádi dále Opava (KADAO). Město Opava v tomto roce pořádá mnoho akcí ke svému jubileu a jednou z nich byl i slavnostní průvod městem.

Tomík č. 131,
červen 2024

Časopis turistických oddílů mládeže.
Vydává Asociace TOM ČR
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.

Tel. 220 910 460, 220 910 314

mobil: 777 322 785

E-mail: ustredi@tom.cz,

www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili: Jiří Chour,
Tomáš Novotný,

Denisa Stanislavová, Petr Balcer

Grafika: Jiří Chour

Foto obálka: Jiří Chour

ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář.

Náklad 650 výtisků.

Vydání tohoto čísla podpořil
Klub českých turistů.

**Uzávěrka příštího čísla
20. září 2024.**

Naštěstí již ne ten povinný prvomájový, do kterého se nám starším nikdy nechtělo, ale dobrovolný, do kterého se kromě postav z dějin Opavy (Slezské divadlo a muzeum), zapojily organizace, spolky a kluby. No a to by bylo, abychom chyběli! Vždyť máme taky letos narozeniny, i když až v říjnu. To víte, že jsme chtěli být ve vlastním městě vidět.

A nakonec jsme si pozornosti opravdu užili. Byl krásný den, v naší bublině se hrálo a zpívalo, táhli jsme loď, vezli kolo,

nesli stan a spoustu vlajek Asociace TOM, KČT, KADAO, ale taky naše nové narozeninové vlajky (díky TeTe a Poldovi). Byl to povedený den. Díky tomíkům i přátelům, kteří nás svými pozdravy doprovázeli.

Tom Weicht,
TOM KADAO, Opava

Z Opavy po Opavě

Užili jsme si krásnou květnovou sobotu na vodě. Vody v řece bylo málo. Proto jsme museli změnit plán a místo horního úseku od města Krnov plout spodní úsek od soutoku s řekou Moravicí, kde je vody celoročně dostatek. I tak to byl krásný den!

Řeka Opava je líná a o to více, když je v ní vody tak akorát. Přesto bylo stále nač koukat a krásná jarní příroda nám ukazovala svá kouzla. Viděli jsme ledňáčky, potápky, racky, labutě a další ptactvo, stromy ohlodené od bobrů a řeku plnou zákrut a břehů vymletých vodou.

Mladší, kteří v lodích seděli poprvé, se učili základní záběry. Někteří starší zkoušeli jet v kajacích a v jednu chvíli jsme zajímavě spojili lodě do „funkčního vláčku“. Bylo veselo. Kdo chtěl, ten se také vykoupal anebo jen tak svažil sebe i kamarády střikáním kolem sebe. Nepluli jsme daleko, necelých 14 kilometrů, ale užili jsme si krásného dne. Na závěr jsme se odměnili nápoji a nanuky ve známé restauraci U Vodníka Slámy ve Lhotě. Tam jsme také sbalili všech 13 nafukovacích kanoí a 4 kajaky a vlakem se vrátili zpět do Opavy.

Uvidíme, kterou řeku si vybereme příště. Vody je stále méně a méně, ale když my ji máme tak rádi!

*Tom Weicht,
TOM KADAO, Opava*

